

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Literatura powszechna XX wieku
Okres ważności karty:	IN_JA_PK_P_I_(2021-2024)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Filologia
Specjalność/Specjalizacja:	Język angielski - poziom komunikatywny

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
1	1	ćw	30	25	zaliczenie z oceną	3
		egz	0	50	egzamin	
		w	15	25	zaliczenie	
Razem			45			3

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii
Koordinator:	Katarzyna Rybińska
Prowadzący zajęcia:	dr Katarzyna Rybińska
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ FILOLOGICZNY - OBOWIĄZKOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 1 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pr - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Wiedza i umiejętności zgodne z podstawą programową z literatury polskiej i obcej ze szkoły średniej.
Cel przedmiotu
Celem wykładów i ćwiczeń jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zjawiskami w literaturze powszechnej XX wieku, które są niezwykle ważne w rozwoju współczesnego języka literackiego. Szczególny nacisk kładziony jest na umiejętność analizy i interpretacji utworów w kontekście kulturowo-historycznym w/w epoki literackiej.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student odtwarza zapamiętane informacje z zakresu historii literatury modernizmu europejskiego, klasyfikuje nurty i zjawiska literackie, wykorzystuje wiedzę do własnych projektów badawczych.	M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Praca w grupach zadaniowych)	Egzamin pisemny, Ocena zaangażowania	K_W06
2	Student identyfikuje wybraną metodologię badań literackich z uwzględnieniem jej kontekstu kulturowego i historycznego, wyjaśnia założenia metody badawczej, stosuje poznaną metodę do interpretacji wybranych utworów literackich	M3 (Wykład problemowy), M4 (Studiowanie literatury przedmiotu), M5 (Analiza przypadku), M12 (Studiowanie literatury przedmiotu)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Egzamin, Test	K_W07
3	Student identyfikuje podstawowe zagadnienia teoretyczno-literackie, społeczne i filozoficzne, warunkujące rozwój kultury modernizmu europejskiego, parafrazuje podstawowe założenia, operuje wiedzą w formułowaniu własnych opinii w odniesieniu do kultury w obszarze literatury przedmiotu.	M6 (Wykład problemowy), M7 (Wywiad w terenie)	Prezentacja umiejętności praktycznych, Portfolio	K_W08
4	Student wyodrębnia podstawowe pojęcia teoretyczne i adaptuje je w praktyce, inicjuje analizę i interpretację wybranych utworów literackich z zakresu literatury modernizmu europejskiego.	M8 (Prezentacje multimedialne)	Odgrywanie roli	K_U03
5	Student wykorzystuje umiejętność posługiwania się językiem specjalistycznym w trakcie krytycznej analizy i interpretacji wybranych dzieł literackich, formułuje problemy praktyczne w wypowiedziach słownych i pisemnych.	M9 (Dyskusja), M10 (Studiowanie literatury przedmiotu)	Recenzja, Rozmowa dydaktyczna	K_U12
6	Student modyfikuje poziom swoich kompetencji w zakresie literatury modernizmu, zadaje pytania, aktywnie uczestniczy w dyskusji, formułuje obiektywne argumenty, korzysta z gotowych bibliotek i rozwiązań bez naruszania cudzej własności intelektualnej.	M11 (Dyskusja)	Aktywność	K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Analiza przypadku (M5 - Analiza ustna wybranego utworu literackiego.), Dyskusja (M9 - Dyskusja panelowa ma za zadanie umożliwić studentom wymianę poglądów, zainicjować dochodzenie do rozwiązania problemu badawczego w odniesieniu do ekspertyz krytyczno-literackich.), Dyskusja (M11 - Dyskusja wielokrotna w małych grupach, w których zachodzi wymiana doświadczeń, spostrzeżeń czytelniczych i konstruktywnych uwag o analityczno-interpretacyjnym charakterze.), Praca w grupach zadaniowych (M2 - Podstawą organizacji pracy zespołów zadaniowych jest oprowadzanie przez studentów współpracujących w rozwiązywaniu problemów badawczych o historyczno-literackim charakterze.), Prezentacje multimedialne (M8 - Prezentacja o analityczno-empirycznym charakterze w odniesieniu do dzieł modernizmu europejskiego, z uwzględnieniem kontekstu historyczno-kulturowego minionej epoki.), Studiowanie literatury przedmiotu (M10 - Czytanie wybranego dzieła modernistycznego z literatury powszechnej w celu sporządzenia z niego recenzji.), Studiowanie literatury przedmiotu (M12 - Czytanie wybranych dzieł modernistycznych z literatury powszechnej.), Studiowanie literatury przedmiotu (M4 - Opracowanie na podstawie wybranej literatury przedmiotu narzędzia badawczego z uwzględnieniem terminologii historyczno-literackiej.), Wykład konwersatoryjny (M1 - Studenci wykonują odpowiednie zadania lub ćwiczenia dla zdobycia sprawności w stosowaniu przekazywanej wiedzy.), Wykład problemowy (M6 - Wykład oparty na postawieniu jakiegoś zagadnienia w oparciu o konkretne literackie materiały źródłowe oraz praktycznym ukazaniu sposobów badawczych prowadzących do jego rozwiązania.), Wykład problemowy (M3 - Wykład problemowy służy do przedstawienia wybranych zagadnień badawczych, z uwzględnieniem strony metodologicznej. Zadaniem wykładu jest wprowadzenie studenta do warsztatu pracy naukowej poprzez przekazanie określonych treści w postaci ciągłej, w przystępnej formie, w porządku chronologicznym i logicznym.), Wywiad w terenie (M7 - Wywiad przeprowadzony w bibliotece z wybranym autorem, będący dla studenta autorytetem w dziedzinie literatury dwudziestego wieku.)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Egzamin pisemny (Egzamin pisemny z wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z historii literatury dwudziestego wieku, obejmujący podstawowe pojęcia, główne nurty, najważniejsze dzieła stanowiące kanon literatury światowej.) Test (Rozpoznawanie narzędzia badawczego sprawdzającego stopień opanowania terminologii z zakresu historii i teorii literatury.) Portfolio (Praca twórcza nad portfolio z wybranym autorem, uwzględniająca zagadnienia teoretyczno-literackie, społeczne i filozoficzne, warunkujące rozwój kultury modernizmu europejskiego.) Prezentacja umiejętności praktycznych (Analiza zagadnienia w oparciu o konkretne literackie materiały źródłowe oraz obserwacja praktycznego sposobu badawczego prowadzącego do jego rozwiązania.) Ocena pracy w trakcie zajęć (Ustna analiza i interpretacja fragmentu utworu literackiego, potwierdzająca znajomość z zakresu metodologii badań literackich.)				

Ocena zaangażowania (Badanie umiejętności i praktyk filologicznych studenta w zespole, korygowanie nabytej przez studenta umiejętności indywidualnego dostosowywania w procesie badawczym metod, procedur i praktyk filologicznych.) Egzamin (Egzamin z wybranych zagadnień badawczych, z uwzględnieniem strony metodologicznej.) umiejętności: Odgrywanie roli (Przygotowanie prezentacji scenicznej poświęconej dwudziestowiecznym twórcom i ich dziełom z uwzględnieniem kontekstu historyczno-kulturowego minionych epok.) Recenzja (Recenzja po lekturze wybranego dzieła modernistycznego.) Rozmowa dydaktyczna (Wypowiedź w panelu dyskusyjnym, w trakcie której student dokonuje analizy i oceny badanego źródła.) kompetencje społeczne: Aktywność (Dyskusja wielokrotna w małych grupach, w których zachodzi wymiana doświadczeń, spostrzeżeń czytelniczych i konstruktywnych uwag o analityczno-interpretacyjnym charakterze.)	
Warunki zaliczenia	
Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na wykładach i ćwiczeniach, wykonanie zadań praktyczno-teoretycznych określonych w karcie przedmiotu oraz uzyskanie oceny pozytywnej z egzaminu.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 1	
Forma zajęć: wykład	
Kurs w sposób kompleksowy uwzględnia historyczny rozwój literatury modernizmu europejskiego. W ramach wykładów monograficznych, konwersatoryjnych oraz problemowych student zapoznaje się z genealogicznym i tematycznym ujęciem literatury powszechnej. Tematy wykładów: Czym jest literatura (aspekty historyczne, paradoksy, intertekstualność)? Sztuka modernistyczna jako reprezentacja „bezkompromisowego intelektualizmu”. Literatura dwudziestego wieku: estetyczny amalgamat czy twór autorefleksyjny? Kierunki artystyczne w literaturze modernistycznej (symbolizm, secesja, impresjonizm, ekspresjonizm). „Alkohol palący jak życie” w twórczości Guillaume’a Apollinaire’a. Wino i życie w poezji Charlesa Baudelaire’a. „Czy znalazłbyś czas, by...” Jamesa Joyce’a sposób na przyjaźń z Samuelem Beckettem. Moskiewskie salony, dublińskie ulice – „przejście swobodne do świata innego”. O przestrzeni dzieciństwa w prozie autobiograficznej Andrieja Biełego i Jamesa Joyce’a. Ojciec w wyobraźni artystycznej Andrieja Biełego i Jamesa Joyce’a w kontekście symbolistycznych powrotów do dzieciństwa. Archetypiczne obrazy tożsamości w Portrecie artysty z czasów młodości J. Joyce’a. Problemy z ustaleniem tożsamości bohaterów w Petersburgu A. Biełego i w Ulissesie J. Joyce’a. Komunikacja słowna w powieściach Virginii Woolf. Eksperymenty narracyjne w twórczości Virginii Woolf. Struktura powieści modernistycznej. Cechy charakterystyczne literatury modernistycznej. Symbolistyczna świadomość w dramaturgii G. Hauptmanna i M. Maeterlincka. Kulturowo-antropologiczne i psychologiczno-filozoficzne tło dla literatury modernizmu. Eksperymentowanie z pamięcią i dziedzictwem humanizmu w Sonetach do Orfeusza Rainera Marii Rilkego. Pół-prawdy, kłamstwa, dygresje i ukryte aluzje w tekstach modernistycznych. Technika strumienia świadomości w powieści Na wspak Joris-Karla Huysmansa. Portrety i krajobrazy modernistycznych koncepcji życia ludzkiego.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
W ramach kursu student zapoznaje się z twórczością najważniejszych reprezentantów modernizmu francuskiego, brytyjskiego, irlandzkiego, belgijskiego, niemieckiego, włoskiego czy rosyjskiego. W obrębie kursu dokonuje się szczegółowego objaśnienia i interpretacji wybranych tekstów literackich przy ich jednoczesnej klasyfikacji gatunkowej. Założeniem kursu jest rozbudzenie i rozszerzenie u studentów zainteresowań literaturoznawczych. Tematy ćwiczeń: Jak zdobyć wiedzę na temat modernistycznych gatunków literackich i rozwinąć praktyczne umiejętności analizy literackiej? Podstawowe czynności w docenianiu i interpretowaniu dzieła literackiego. Interpretowanie wielopoziomowości znaczeń, metafor i innych środków stylistycznych w tekście literackim. Jakie są cechy wyróżniające język literackiego modernizmu? Znaczenie ciszy w utworze Ars poetica Archibalda MacLeisha. Antropomorficzne obrazy w wierszu Koty Ch. Baudelaire’a. Analiza stylistyczna wiersza Strefa Guillaume’a Apollinaire’a. Wykopalka literackie w utworze The Grauballe Man Seamusa Heaneya. Liryczno-muzyczne właściwości wybranych wierszy Jamesa Joyce’a. I am Vertical Sylwii Plath: doświadczenie waloryzujące świadomość śmierci. Jak odróżnić symbolistów od akmeistów? Analiza	30

myśli, uczuć i obserwacji przedstawionych w prozie krótkiej Franza Kafki. Muzyczna strona poezji i prozy Borysa Pasternaka. Analiza wybranych opowiadań Antoniego Czechowa. Konflikt metafizyczny w poezji eksperymentalnej Andrieja Biełego (instrumentacja werbalna). Język figuratywny w Ziemi jałowej T.S. Eliota. Ironia i paradoks w Nieznanym obywatelu W. H. Audena. Forma, treść i dźwięk w poezji Paula Celana. Odkrywanie przestrzeni artystycznej w tekstach postmodernistycznych.	30
--	----

Literatura

Podstawowa

Carter Ronald, McRae John, *The Penguin Guide to Literature in English*, Pearson Education, Harlow 2007

Drabble, M., *The Oxford Companion to English Literature*, Oxford University Press, Oxford 2006

Gower, R., *Past into Present. An Anthology of British and American Literature*, Longman, London 1997

Greenblatt, Stephen (Ed.), *The Norton Anthology of English Literature (vol. I)*, W.W. Norton and Co., New York and London 2006

Kermode, Frank (Ed.), *The Oxford Anthology of English Literature (vol. I)*, Oxford University Press, New York 1973

Komarnicka Wacława (Red.), *Antologia dramatu rosyjskiego. Turgieniew, L. Tołstoj, Suchowo-Kobylin, Czechow, Gorki. T. 2, "Czytelnik" Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1954*

Pyszny, Joanna, Zawada, Andrzej, *Literatura XX wieku*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2008

Rajewski Ludwig, Witkowski Witold Władysław (Oprac.), *Antologia literatury powszechnej. Cz. 3. Literatura wieku XIX i XX*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1958

Tadeusz Boy-Żeleński (Przekł. i oprac.), *Antologia literatury francuskiej. Wyd. 2.*, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Wrocław 1950

Tomkowski, Jan, *Dzieje literatury powszechnej, Świat Książki, Warszawa 2008*

Ugniewska, Joanna, *Historia literatury włoskiej XX wieku*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1985

Uzupełniająca

Eustachiewicz, Lesław, *Antologia literatury powszechnej. T. 2*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1973

Salska, Agnieszka (Red.), *Historia literatury amerykańskiej XX wieku. T. 1-2*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", Kraków 2003

Zbierski Henryk, *Historia literatury angielskiej*, Oficyna Wydawnicza Atena, Poznań 2002

Żółkiewski, Stefan, *Perspektywy literatury XX wieku*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1960

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	45	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	3	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.